

Kemikalieinspektionens författnings-samling

ISSN 0283-1937

Föreskrifter om ändring i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer¹;

KIFS

2005:9

Utkom från
trycket den

beslutade den 7 december 2005.

Kemikalieinspektionen föreskriver² med stöd av 24 § förordningen (1998:941) om kemiska produkter och biotekniska organismer i fråga om Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer

dels att det skall införas en ny rubrik närmast före 9 kap. 10 § och fem nya paragrafer, 9 kap. 10-13 §§ av följande lydelse,
dels att det skall införas en ny bilaga 18 av följande lydelse.

9 kap.

Flyktiga organiska föreningar i färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering

10 § I 10a-13 §§ avses med

- a) *flyktig organisk förening* (VOC): organisk förening vars begynnelsekokpunkt är högst 250°C mätt vid ett standardtryck av 101,3 kPa.
- b) *halt av flyktiga organiska föreningar* (VOC-halt): mängden flyktiga organiska föreningar, uttryckt i g/l, i formuleringen av produkten i den form den har när den är färdig att användas. Den mängd flyktiga organiska föreningar i en bestämd produkt

¹ Författningen omtryckt KIFS 2004:4

² Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG (EUT L 143, 30.4.2004, s. 87, Celex 32004L0042).

KIFS 2005:9

som reagerar kemiskt under torkning, så att den blir en del av beläggningen, skall inte anses ingå i VOC-halten.

- c) *organiskt lösningsmedel*: flyktig organisk förening som används ensam eller tillsammans med andra ämnen för att lösa upp eller förtunna råvaror, produkter eller avfallsprodukter, eller används som rengöringsmedel för att lösa upp föroreningar, eller som dispergeringsmedel, eller för att reglera viskositeten eller ytspänningen, eller som mjukningsmedel eller konserveringsmedel.
- d) *beläggning*: alla beredningar, inklusive alla de organiska lösningsmedel eller de beredningar som innehåller organiska lösningsmedel som är nödvändiga för att den skall kunna anbringas på rätt sätt, som används för att bilda ett skikt med dekorativ, skyddande eller annan funktionell effekt på en yta.
- e) *skikt*: ett heltäckande lager som erhålls genom en eller flera appliceringar på ett underlag.

10 a § De färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering som anges i bilaga 18 avsnitt 1 får endast släppas ut på marknaden om de har en halt av flyktiga organiska föreningar som inte överstiger de gränsvärden som anges i bilaga 18 avsnitt 2.

I de fall lösningsmedel eller komponenter som innehåller lösningsmedel måste tillsättas för att produkterna skall vara färdiga för användning skall gränsvärdena i bilaga 18 avsnitt 2 tillämpas på halten flyktiga organiska föreningar i den form produkten har när den är färdig att användas.

De analysmetoder som anges i bilaga 18 avsnitt 3 skall användas för att fastställa efterlevnaden av gränsvärdena i bilaga 18 avsnitt 2.

11 § De färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering som anges i bilaga 18 avsnitt 1 får endast släppas ut på marknaden om de är märkta med

1. produktens underkategori och det tillämpliga gränsvärdet för flyktiga organiska föreningar i g/l i enlighet med bilaga 18 avsnitt 2 och

2. den maximala halten flyktiga organiska föreningar i g/l i den form produkten har när den är färdig att användas.

12 § Kraven i 10 a § gäller inte färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering som släpps ut på marknaden för att endast användas i sådan verksamhet som omfattas av

Naturvårdsverkets föreskrifter om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar, och som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

13 § Kemikalieinspektionen får i ett enskilt fall medge dispens från kraven i 10 a § i fråga om mycket begränsade kvantiteter färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering för restaurering och underhåll av byggnader och veteranfordon som har bedömts ha ett särskilt historiskt och kulturellt värde.

Övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter träder i kraft fyra veckor efter den dag då föreskrifterna enligt uppgift på dem utkom från trycket i Kemikalieinspektionens författningssamling.
2. Bestämmelserna om märkning och gränsvärden avseende färger och lacker i fas 1 i bilaga 18 avsnitt 2 A samt produkter för fordonsreparationslackering i bilaga 18 avsnitt 2 B skall tillämpas från och med den 1 januari 2007. Gränsvärdena avseende färger och lacker i fas 2 i bilaga 18 avsnitt 2 A skall tillämpas från och med den 1 januari 2010.
3. Färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering som är framställda före de tidpunkter som anges i punkt 2 och som inte uppfyller kraven i bilaga 18 avsnitt 2 får släppas ut på marknaden under tolv månader efter den dag då kraven för den berörda produkten träder i kraft.

På Kemikalieinspektionens vägnar

ETHEL FORSBERG

Anna Olsson

Färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering, 9 kap. 10-13 §§

1. Färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering

A. Färger och lacker

I dessa föreskrifter avses med färger och lacker de produkter som anges i nedanstående underkategorier, med undantag av aerosoler. Färger och lacker är beläggningar som i dekorativt, funktionellt och skyddande syfte appliceras på byggnader, deras utsmyckningar och fasta inredning samt tillhörande strukturer.

Underkategorier:

- a) *matt färg för väggar och tak inomhus*: färger avsedda att appliceras på väggar och tak inomhus med en glans ≤ 25 vid 60° vinkel.
- b) *blank färg för väggar och tak inomhus*: färger avsedda att appliceras på väggar och tak inomhus med en glans > 25 vid 60° vinkel.
- c) *färg för ytor av mineraliskt material utomhus*: färger avsedda att appliceras på murverk, tegel- eller putsytor utomhus.
- d) *färg för trä, metall eller plast inomhus/utomhus*: färger som är avsedda att appliceras på utsmyckningar och beklädnad och som ger ett täckande skikt. Dessa färger är avsedda för underlag antingen av trä, metall eller plast. Denna underkategori omfattar grund- och mellanstrykningsfärger.
- e) *klarlack, lasyr och trälasyr för trä, metall och plast inomhus/utomhus*: färger som är avsedda att appliceras på utsmyckningar och som ger ett transparent eller halvtransparent skikt för dekoration och skydd av trä, metall och plast. Denna underkategori inbegriper täcklasyr. Med täcklasyr avses en färg som ger ett täckande skikt för dekoration och skydd av trä mot väderpåverkan, enligt definitionen i EN 927-1 i den halvstabila kategorin.
- f) *lasyr, olja eller bet i tunt skikt*: lasyr som i enlighet med EN 927-1:1996 har en genomsnittlig skiktjocklek på mindre än $5\mu\text{m}$ vid tester enligt metod 5A i ISO 2808:1997.

- g) *isolerande grundfärg*: färg med isolerande och/eller blockerande egenskaper avsedd att användas på trä eller väggar och innertak.
- h) *bindande grundfärg*: färg som är avsedd att binda lösa underlagspartiklar eller som är vattenavvisande och/eller avsedd att skydda trä mot blånad.
- i) *enkomponentfärg*: funktionell färg baserad på ett filmbildande material. Denna är avsedd för applikationer som kräver särskilda egenskaper, som grundfärg och täcksikt för plast, grundfärg för järn, grundfärg för reaktiv metall, t.ex. zink och aluminium, rostskyddsfärg, golvbeläggningar, inklusive för trä- och cementgolv, graffitiskydd och flamskydd, samt färg som måste uppfylla hygienkrav inom livsmedelsindustrin och hälso- och sjukvården.
- j) *tvåkomponentfärg*: funktionell färg med samma användningsområde som enkomponentfärg, till vilken ytterligare en komponent (t.ex. tertiära aminer) tillsätts före appliceringen.
- k) *flerfärgande färg*: färg som är avsedd att ge en tvåtons- eller flerfärgseffekt direkt vid den första appliceringen.
- l) *färg med dekorativ effekt*: färg som är avsedd att åstadkomma särskilda estetiska effekter på särskilt förbehandlade och förmålade eller grundmålade underlag och som sedan behandlas med olika verktyg under torktiden.

B. Produkter för fordonsreparationslackering

I dessa föreskrifter avses med produkter för fordonsreparationslackering produkter som anges i nedanstående underkategorier. De används för lackering av vägfordon såsom de definieras i Rådets direktiv 70/156/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärming av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon, eller en del av dessa, till följd av reparation, underhåll eller dekoration av fordon utanför tillverkningsanläggningar.

Underkategorier:

- a) *förbehandling och rengöring*: produkter avsedda att appliceras, antingen mekaniskt eller kemiskt, för att avlägsna gamla lacker och rost eller för att möjliggöra ny lackering.
  - *förbehandlingsprodukter*: medel för tvättpistol (en produkt avsedd för rengöring av sprutpistol eller annan utrustning), färgborttagare, avfettningsmedel (bland annat antistatmedel för plastdetaljer) och silikonborttagare.

KIFS 2005:9

Bilaga 18

- *förtvättmedel*: rengöringsprodukt avsedd för att avlägsna ytföroreningar under förbehandlingen före applicering av täckmaterial.
- b) *spackelmassa*: trögflytande produkter som är avsedda att appliceras för att fylla djupa ytskador innan surfacer/spackelfärg appliceras.
- c) *grundfärg*: lacker avsedda att appliceras på ren metall eller befintliga ytskikt för att ge korrosionsskydd före appliceringen av en grundfärgssurfacer.
  - *surfacer/spackelfärg*: lacker avsedda att appliceras före appliceringen av topplack för att ge korrosionsmotstånd, säkra topplackens vidhäftning och för att främja en enhetlig ytfinish genom ifyllnad av mindre ytdefekter.
  - *allmänna metallgrundfärger*: lacker avsedda att appliceras som grundfärg, såsom vidhäftningsförbättrande medel, tätningsmedel, surfacer, mellanstrykningsfärg, plastgrundfärg, vått-på-vått, ”non-sand”-spackel samt sprutspackel.
  - *etsgrundfärg*: lacker som innehåller minst 0,5 viktprocent fosforsyra och som är avsedd att appliceras direkt på rena metallytor för att ge korrosionsskydd och vidhäftning, lacker som används som svetsbar grundfärg och etsande lösningar för galvaniserade ytor och ytor av zink.
- d) *topplack*: pigmenterat lack som är avsett att appliceras i antingen ett eller flera skikt för att ge glans och hållbarhet. Det omfattar alla berörda produkter såsom baslack och klarlack:
  - *baslack*: pigmenterat lack avsett att ge färg eller annan önskad optisk effekt, men inte lackeringssystemets glans eller ytbeständighet.
  - *klarlack*: transparent lack som är avsett att ge lackeringssystemet glans och beständighet.
- e) *speciallack*: lacker avsedda att appliceras som topplack med särskilda egenskaper såsom metallic- eller pärlemoreffekt, i ett enda skikt, högkvalitativ solid lack och klarlack, (t.ex. repskydd och fluorerad klarlack), reflekterande baslack, strukturlack (t.ex. hammarlack), halkskydd, underredsmassa, stenskottsskydd, lack för bilinredning samt aerosoler.

2. Gränsvärden för halten flyktiga organiska föreningar**A. Gränsvärden för halten av flyktiga organiska föreningar (VOC) i färger och lacker**

VB = Vattenburen beläggning (beläggningar vars viskositet regleras genom användning av vatten)

LB = Lösningemedelsburen beläggning (beläggningar vars viskositet regleras genom användning av organiska lösningsmedel)

	Produktunderkategorier	Typ	Fas 1 (g/l)³	Fas 2 (g/l)⁴
a.	Matt färg för väggar och tak inomhus (glans <25 vid 60° vinkel)	VB	75	30
		LB	400	30
b.	Blank färg för väggar och tak inomhus (glans >25 vid 60° vinkel)	VB	150	100
		LB	400	100
c.	Färg för ytor av mineraliskt material utomhus	VB	75	40
		LB	450	430
d.	Färg för trä, metall eller plast inomhus/utomhus	VB	150	130
		LB	400	300
e.	Klarlack, lasyr och trälasyr, inklusive täcklasyr, för trä, metall eller plast inomhus/utomhus	VB	150	130
		LB	500	400

³ g/l färdig att användas

⁴ g/l färdig att användas

KIFS 2005:9*Bilaga 18*

	Produktunderkategor i	Typ	Fas 1 (g/l)⁵	Fas 2 (g/l)⁶
f.	Lasyr, olja eller bets i tunt skikt för inomhus- och utomhusbruk	VB	150	130
		LB	700	700
g.	Isolerande grundfärg	VB	50	30
		LB	450	350
h.	Bindande grundfärg	VB	50	30
		LB	750	750
i.	Enkomponentfärg	VB	140	140
		LB	600	500
j.	Tvåkomponentfärg för särskilda applikationer, t.ex. golv	VB	140	140
		LB	550	500
k.	Flerfärgande färg	VB	150	100
		LB	400	100
l.	Färg med dekorativ effekt	VB	300	200
		LB	500	200

---

⁵ g/l färdig att användas⁶ g/l färdig att användas

**B. Gränsvärden för halten flyktiga organiska föreningar (VOC)
i produkter för fordonsreparationslackering**

Bilaga 18

	Produktunder - kategori	Lack	VOC g/l ⁷
a.	Förbehandling och rengöring	Förbehandlingsprodukter Förtvättmedel	850 200
b.	Spackelmassa	Alla typer	250
c.	Grundfärger	Surfacer/spackelfärg och allmänna grundfärger (för metall) Etsgrundfärger	540 780
d.	Topplack	Alla typer	420
e.	Speciallack	Alla typer	840

3. Analysmetoder

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
Halt av flyktiga organiska föreningar	g/l	ISO 11890-2	2002
Halt av flyktiga organiska föreningar vid förekomst av reaktiva förtunningsmedel	g/l	ASTMID 2369	2003

⁷ g/l i den för användning färdiga produkten. Med undantag av underkategori a bör eventuell vattenhalt i den för användning färdiga produkten inte medräknas.